

# SAVA

izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrt leta K 1.—. Za vse druge države in Ameriko K 5.60.— Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inerate, naročnino, reklamacije pa na upravnništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovolijo frankirati. Brezimni dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštnine proste. — **Inserati:** štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin., za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inserati po dogovoru. Inserati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plačujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjav: „Sava“, Kranj Čekovni račun pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu št.: 41.775.

## Naš zunanji minister.

V Budimpešti imajo delegacije svoje zasedanje in umevno je, da je vsa javnost čakala z zanimanjem poročila našega zunanjega ministra. Opravičeno je bilo to zanimanje, saj avstrijskim narodom ne more biti vseeno, kako in kam vodi zunanji minister monarhijo. Ravno v zadnjem času je bilo čitati v inozemskih listih tako raznovrstne varijante o potih in usodi Avstro-Ogrske, da je vse z nestrpnostjo pričakovalo poročil grofa Berchtolda.

A bridko je bilo razočaranje. Naš zunanji minister ni vedel drugega povedati, kakor da živimo z vsem svetom v najboljših odnošajih. Mnogo se sicer od grofa Berchtolda itak ni pričakovalo, saj je takorekoč že zgodovinsko, da je bil dozdej še vsak njegov korak napačen. Da pa nezmožnost gospoda grofa tako daleč sega, bi vendar ne verjeli.

Vlada je pred kratkim izdala takozvano rdečo knjigo, to je zbirko vseh poročil, brzjav itd., ki so se menjali za časa balkanske vojne med posameznimi evropskimi kabineti. Dasiravno so v tej rdeči knjigi izpuščene najvažnejše točke, osobito one, ki se nanašajo na Bolgarijo, je iz vsega materijala razvidno, da je faktično Avstrija vodila ob navedenem času najnesrečnejšo politiko. Grofu Berchtoldu ni prišlo niti na um, da bi to, docela izgrešeno politiko nekako utemeljil, da bi bil svojo nemožnost skušal saj ublažiti z navedbo vzrokov, zakaj smo se morali ravno mi večinoma nahajati v nasprotstvu z drugimi velesilami. To ni smatral za potrebno. Zadostovalo mu je, da je povedal, da smo z vsem svetom dobri prijatelji.

Da ta Berchtoldov optimizem ni najmanje upravičen, dokazujejo dan na dan glasovi iz sosednih držav. V Rusiji in Franciji so že razpravljali o delitvi Avstrije, v Galiciji skoro ne mine dan, da ne bi zaprli ruskega vohuna in odkar smo se s tako virtuoznostjo sovražili Rumuniji, se je tudi oprijela Rusije, Srbija in Črna gora vidita v Rusiji svojo zaščitnico, nekako trdno ozadje, kamor se lahko zatečeta v sili, in Grška, hvaležna Rumuniji za mir v Bukareštu ter podpirana po francoskem kapitalu, plove popolnoma v ruskih vodah. Kako nas na Laškem ljubijo, je razvidno iz zadnjih demonstracij, ki so se vršile po vsi Italiji in katere

je razvnela laška inteligenca. Tudi Nemčija je že svoj čas izjavila na usta prejšnjega svojega kancelarja, da rabi močnejšo zaveznico kot Avstrijo. Preostaja nam toraj v tolažbo edino še Bolgarija, a tudi v Bolgariji simpatizirata z nami le dvor in vlada. Prebivalstvo teži po ogromni večini na Rusko in tudi bolgarska vlada se ne bo mogla dolgo protiviti temu stremljenju.

Kje so torej ti naši prijatelji, katere je grof Berchtold slikal v tako rožnatih barvah? Človek si lahko izbuli oči in napeja ušesa, a o prijateljih ni ne duha ne sluha. Ali čuti grof Berchtold omanjost svojega stališča in je hotel z navadnim besedičenjem nametati v oči nekoliko peska saj onim poslancem, ki žive iz vladnih jasli, ali pa ga je po njem samem docela zavožena avstrijska zunanja politika tako zmešala, da je fantaziral. Na realnih tleh se ni nikakor gibal.

In ni manjkalo poslancev tako v avstrijski kakor tudi v ogrski delegaciji, ki bi to našemu dozdavnemu Bismarcku štev. 2 tudi ne povedali v obraz. Jako malo sreče je imel tokrat grof Berchtold. Vsi, pa prav vsi delegati — izvzemši seveda slovenskih Korošca in Šusteršiča — so obsodili našo zunanjo politiko. Eni bolj ostro, drugi milejše, a ne eden je ni odobral. Ostro se je obsojala naša zveza z Nemčijo. Jasno se je dokazalo, da nam je ta zveza na kvar, da nam odtujaše Rusijo in da nam dela nepristopen francoski denarni trg. Vedno kolosalnejše oboroževanje v Nemčiji ima za posledico, da je tudi Avstrija primorana slediti svoji zaveznici. A pri vsem tem nam Nemčija ravnotam, kjer smo najbolj občutljivi, ni odkrita. Pred nosom se nam vseda nemški kapital v dosedaj naše gospodarske sfere ter izpodriva avstrijsko industrijo, kjer le more.

Glavno pa je, da nam Nemčija odtujaše Rusijo. Naj oficijozni nemški listi še tako dementirajo, res je, da se trudijo nemški diplomati v Petrogradu delati proti Avstriji. Pravzaprav ni to nič čudnega. Na taka pota, po katerih je grof Berchtold vodil dosedaj avstrijsko zunanjo politiko, pač ni mogoče, da bi Nemčija sledila. In zato lahko posnamemo iz rdeče knjige, da se je Nemčija vedno pridruževala mnenju ostalih velesil, možgani grofa Berchtolda pa so blodili vedno v nasprotni smeri.

Najeklatantnejši dokaz za to je mir v Bukareštu. Mladi Rumuniji, katero se sploh ni smatralo

vpoštovanja vredno, tako da je le s težavo dobila a tudi le v gotovih slučajih, besedo na londonski konferenci, se je posrečilo ustvariti mir med Bolgarijo na eni in Srbijo-Grško na drugi strani. Vse velesile so pripoznale ta mir, le Avstrija je tirala zahtevo po reviziji skoro do skrajnosti. Francoski predsednik Poincaré je izjavil takrat, da Francija brezpogojno prizna določbe tega miru, najsibo oškodovana ta ali ona država. Sledile sta Angleška in Nemčija in tudi v imenu Rusije, ki je začetkoma iz dobro preračunjene diplomacije zahtevala revizijo, je povedal Sasanov ironično našemu poslaniku, da bomo s svojo zahtevo propadli. A vse ni nič koristilo. Še danes stojimo na revizijskem stališču, le da nimamo sedaj že prav nobenega upanja več, da bi dosegli svoj cilj. Zasovražili smo se v Rumuniji po tej naši politiki in posledica je bila, da nam je naša stara prijateljica, ki bi bila v slučaju vojne, bodisi z Rusijo, bodisi na Balkanu, izvrstna rezerva, obrnila hrbet in se priklopila Rusiji.

Tako je tavalav avstrijska zunanja politika po zaslugi grofa Berchtolda vedno po krivih potih. Od aneksije Bosne in Hercegovine pa do danes nimamo zaznamovati niti enega uspeha. Poskušali smo uveljaviti avstrijski sistem tudi v zunanji politiki, pa nam je kaj korenito izpodletelo. Prosto pot do Egejskega morja smo zahtevali, a ta svoj cilj smo hoteli na ta način doseči, da ugonobimo Srbijo. A po krasnih pohodih srbske armade, po zmagah srbskega orožja pri Kumanovem in Bitolju, smo morali spoznati, da živi v tem, od Avstrije toli zaničevanem narodu, krepka življenska sila, ki se ne da ugonobiti s širokoustenjem. Začeli smo intrigirati v Zofiji, in našli za to izvrsten medij v Koburžanu Ferdinandu. Berchtold je izprevidel, da nam je tudi Rumunija neizogibno potrebna, hotel je deliti svojo ljubezen med Bolgarijo in Rumunijo. Ker je pa vzlic avstrijskim intrigam ostalo zmagovito srbsko orožje in je Rumunija predlagala pravičen mir, je neuspeh avstrijskih aspiracij zmešal našemu zunanjemu ministru docela pamet in hotel je s svojo trmo skozi zid. Nastopil je proti Rumuniji in — ostal osamljen.

Pač, z enim uspehom pa se je ponašal grof Berchtold v delegacijah. Ustvaril je samostojno Albanijo. Govoril je o tem nestvoru nekako tako, kakor da bi bilo vso bodočnost Avstrije iskati na albanskih brdih. A tudi tu mu je napravila zgodo-

## PODLISTEK.

Guy de Maupassant:

### Na morju.

Nek časopis je priobčil sledečo vest:

Bouloque-sur-Mer, 22. januarja. Pišejo: Ko je hotela ladija ribiča Javela pristati, jo je valovje gnalo proti zapadu, kjer se je razbila ob pomolu. Štirje možje in en deček so utonili. Ker vihar še ni pojenjal, se je bati novih nezgod.

Kdo je ta ribič Javel? Morda brat onega, ki ima samo eno roko?

Če je res oni, na kojega mislim, je bil pred osemnajstimi leti priča neke druge žaloigre, ki se je ravno tako strašno in priprosto končala, kakor vsi dogodki na morju.

Starejši Javel je bil tedaj lastnik male ladijce.

Z njo je križaril po morju in lovil.

Ko je zapihljaj hladni veter in se je valovje pomirilo, so začeli ribariti. Mreža je bila v vsej svoji dolžini pritrjena na dolg železen drog, ki je segal ob strani ladijce skoraj od trilca do krmila. Drog je bil na obeh koncih privezan na debelo vrv, ki je bila navita na debel valjar. Če so hoteli loviti, so odvili valjar in spustili mrežo v morje.

Javel je imel na krovu svojega mlajšega brata, štiri može in dečka.

Iz ponižnega vetra je postal vihar in prisilil ribiče, da so si iskali zavetja. Dospeli so do angleške obali, toda zaradi nemirnega morja niso mogli pristati. Obrnili so in se približali francoski obali.

Ko se je čez par ur vihar pomiril, je zapovedal Javel vreči mrežo.

Železni drog z mrežo so vrgli čez krov in začeli odvijati težki valjar. Močan val je nagnil ladijo, mlajši Javel se je zazibal in pri tem nehote vtaknil roko med močno konopno vrv in valjar.

Z obupnim naporom se je hotel oprostiti vrvi, toda vrv ni odjenjala.

Zakričal je. Vsi so prihiteli in poskušali oprostiti zdrobljeno roko. Vse zastoj.

„Prerezati bo treba,“ reče eden mornarjev ter potegne iz žepa oster nož. Vrv prerezati se pravi izgubiti za vedno mrežo, vredno petnajst frankov.

Starejši Javel pa ves prestrašen zakliče: „Ne, ne reži, počakaj da obrnemo!“

Tekel je k krmilu, toda ladija se je pomaknila komaj za par čevljev nazaj.

Mladi Javel je bil pokleknil, stisnil zobe in izbulile so se mu oči. Ničesar ni rekel. Njegov brat je še enkrat zaklical: „Nikar prerezati, nikar, bom vrgel sidro.“

Sidro je padlo, vrv se je nekoliko odvila in Javel je oprostil zdrobljeno roko.

Ko so mu slekli krvavo obleko, so zapazili nekaj strašnega — zmečkan kos mesa, iz katerega je lila kri.

Pogledal je na roko in zamrmral: „Izgubljena je!“

Na tleh je bila mahoma cela luža krvi. — „Poglej, vsa ti bo odtekla. Žilo bo treba podvezati.“

Vzeli so rjavo debelo vrvico in podvezali z vso silo roko ravno nad ramo. Kri se je polagoma popolnoma ustavila.

Ko je Javel vstal mu je roka obvisela ob strani. Vzdignil jo je z drugo roko in jo stresel. Vse je bilo razmesarjeno, vse kosti zdrobljene. Ogledeval jo je z motnim, žalostnim pogledom. Tovariši so mu nasvetovali rano neprestano izmivati, da se prepreči prisad. Postavili so pred njega golido, iz katere je zajemal s kozarcem vodo in jo polival po rani.

„Kaj bi ne bilo bolje, če bi šel leč?“ ga vpraša brat. Šel je v spodnje prostore, pa se je po preteku ene ure vrnil, ker mu je bilo dolgčas.

Lov je bil nepričakovano dober. Velike ribe z belimi trebuhmi so ležale poleg njega in se tresle v smrtnem boju.



vina črto čez račun. Dobra naša zaveznica Italija je pobrala vse mastne kose, nam pa prepustila kosti. Dobiček iz Albanije vleče Italija, mi pa lahko vtaknemo v albanske skale milijone. Ustvarili smo samostojno Albanijo, a ta samostojnost obstaja v tem, da se različni plemeni med seboj koljejo in da je naš proteže albanski knez Viljem I., tako brezmočen, da je ravno v zadnjem času moral poklicati na pomoč mednarodno kontrolno komisijo, da le-ta poizkuša napraviti red in mir. To je toliko poudarjani uspeh grofa Berchtolda.

Vzlic pomanjkljivega ekspezeja grofa Berchtolda, je situacija, v kateri se nahaja Avstrija, docela jasna. Definicija je kaj enostavna in kratka. Po nezmožni politiki našega zunanega urada smo se zasovražili celemu svetu in tudi naši zaveznici sta nam nam le toliko časa zaveznici, dokler nas rabita. Zadnji čas je, da krenemo na drugo pot, zadnji čas, da prevzame vajeti v roke drug mož, ki bo z železno voljo in roko potegnil Avstrijo iz močvirja, kamor jo je srečno zavozil naš — Bismarek št. 2!

## Občni zbor

okrajne gasilske zveze št. 4 v Kranju  
dne 10. maja 1914.

Načelnik konstatuje sklepčnost, otvori zborovanje in preide k dnevnemu redu.

1. Nagovor načelnika. Načelnik Janko Sajovic pozdravi navzoče zborovalce in se jim zahvali za njih udeležbo. Na to omenja vse važnejše dogodke v pretekli poslovni dobi in med drugim tudi, da še vedno vladajo te žalostne razmere med staro in novo deželno gasilsko zvezo ter deželnim odborom in da se še vedno pristransko razdeljujejo podpore iz deželnega gasilskega zaklada, nad čemur se vsi zborovalci zgražalo.

Nadalje se spominja v toplih besedah umrlih prezasluznih gasilcev tovariša Karola Jäger, častnega načelnika kranjskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva in tovariša Ludovika Štrcelja, ravnatelja prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva ljubljanskega, ter prosi navzoče zborovalce, da se v znak sožalja dvignejo raz sedežev, kar tudi store, in da se ta čin pijetete zabeleži v zapisnik današnjega občnega zbora.

2. Poročilo poslovodje: a) tajniško poročilo. Poslovodja Jurij Depoli poroča, da se je dne 21. maja 1911 vršil v Kranju ustanovni zbor okrajne gasilske zveze.

Deželno predsedništvo je pravila „Okrajne gasilske zveze št. 8 v Kranju“ potrdilo. Takrat je bilo v okrajno gasilsko zvezo št. 8 včlanjenih 12 društev s 688 člani. Ker je pa od ustanovitve okrajnih gasilskih zvez pa do sedaj izstopila skoraj polovica društev iz naše stare deželne gasilske zveze, zmanjšale so se okrajne gasilske zveze in ima naša župa sedaj št. 4.

V pretekli poslovni dobi sklepal je odbor v treh sejah. Vršila sta se tudi dva izredna občna zbora in sicer: dne 20. aprila in 21. septembra 1913, pri katerih so se izvolili delegati za redni, oziroma izredni občni zbor „Slovenske deželne zveze prostovoljnih gasilnih društev na Kranjskem“. Glede na nepravilno in postransko razdeljevanje podpor iz deželnega gasilskega zaklada, se je na izrednem občnem zboru naše zveze dne 20. aprila sklenila soglasno naslednja resolucija: Visoka c. kr. deželna vlada v Ljubljani se prosi, naj prepreči

Ko so se hoteli vrniti nazaj v Bologne, je izbruhnil iznova vihar, ki ni odjenjal do jutra. V zgodnji jutranji uri so začeli jadrati proti francoski obali.

Proti večeru je poklical mlajši Javel k sebi tovariše in jim pokazal črne maroge na ranjeni roki, ki ni bila več njegova.

Vsak je povedal svoje mnenje.

„Črni prisad je,“ reče prvi.

„Morske vode vlij na rano,“ svetuje drugi.

„Da, da, morske vode.“

Prinesli so morske vode.

Javel je smrtno prebledel, zaškripal z zobmi a ni zinil besedice.

„Daj mi nož,“ reče naposled bratu.

Brat mu ga je dal.

„Vzdigni mi roko in mi jo ravno drži.“

Brat je ugodil prošnji.

Nato je začel rezati z ostro nabrušenim nožem počasi in premišljeno kite in kmalu je imel mesto roke samo kratek štrcelj, katerega je takoj pomočil v vodo.

„To se je moralo zgoditi, drugače bi bil sam izgubljen.“

Drugi dan je pobral Javel s tal svojo odrezano roko in jo začel natančno opazovati. Na vsak način bi bil nastopil prisad. Tudi drugi mornarji so se približali, ogledovali in duhali roko in si jo podajali drug drugemu.

strankarsko razcepljevanje kranjskega gasilstva, naj ne dovoljuje tretje deželne gasilske zveze in naj dela na poddržavljenje zavarovalniških 2% in 1% prispevkov.

Naša župa udeležila se je oficijelno dvakrat in sicer: pri pogrebu prezasluznega nepozabnega tovariša Frana Ks. Trošta, nadučitelja na Igu, katoremu se je tudi položil krasen šopek na krsto in pri 30letnici bratskega gasilnega društva v Trziču.

Društva nadzoroval je nadzornik, oziroma njegov namestnik v navzočnosti poslovodje. V splošnem se nahajajo shrambišča, gasilna orodja in oprava v popolnem redu, razen nekaterih majhnih izjem. Blagajniške knjige se pri nekaterih društvih pomanjkljivo in nejasno vodijo, in se je dotičnim funkcionarjem pokazalo praktično knjigovodstvo, ter sploh o vsem, kar se je smatralo za potrebno, poučilo.

V pretekli poslovni dobi je izstopilo iz naše župe in pristopilo k novi deželni gasilski zvezi 6 društev in sicer: Zgor. Brnik, Naklo, Cerklje, Mavčiče, Predoslje in Voglje. Pravilno naznanila sta izstop Zgor. Brnik in Naklo, drugi pa, ker niso plačali prispevkov za svoje člane, kakor tudi ne odposlali imenike članov, smatrai so se izstopivšim. Namesto izstopivšega odbornikovega namestnika Josipa Burgerja iz Zgor. Brnika izvolil se je na izrednem občnem zboru naše župe dne 20. aprila 1912. tovariš Josip Zaletel iz Trziča.

Končno še poroča, da je danes v župi še včlanjenih 6 društev in sicer: Duplje, Kranj, Predvor, Stražišče, Senčur in Trzič s skupaj 251 člani. Tajniško poročilo se soglasno sprejme.

Konec.

## POLITIČNI PREGLED.

### Zažgana avstrijska zastava.

Kakor smo že poročali, je slovenska proslava 1. majnika v Trstu izzvala v vseh mestih na Laškem burne demonstracije. Poročalo se je tudi o zažgani avstrijski zastavi v Benetkah. V delegacijah se je grofa Berchtolda o tem interpeliralo. Grof Berchtold je pojasnil, da je avstrijski zunanji urad od italijanske vlade takoj zahteval, pojasnil in prebral je tudi brzojavko italijanskega ministrskega predsednika Salandre, v kateri se poroča, da je vest o sežigu avstrijske zastave izmišljotina. Londonska „Thimes“ je pa dne 12. t. m. prinesla poročilo svojega poročevalca v tej zadevi: Dne 7. t. m. se je zbralo proti večeru več dijakov v Benetkah na trgu San Marko. Peli so narodne pesmi in kmalu se jim je pridružila velika množica ljudi. Naenkrat se je prikazala avstrijska zastava, katera se je med vpitjem in vriskanjem slovesno sežgala. Nato se je prikazala v neki ulici italijanska zastava. Policisti in karabinijeri so sežiganje avstrijske zastave mirno gledali, dočim so v trenutku, ko se je prikazala laška zastava, takoj planili po dijakih in množici ter nekaj ljudi aretirali. Nastal je pred policijskim ravnateljstvom hud kraval in ravno toliko, da se ni rabilo orožje. Šele ko se je prinesla druga italijanska zastava, se je množica razšla, da demonstrira z italijansko zastavo na čelu po beneških ulicah proti Avstriji. Tudi to je donesek k zgodovini avstrijskih simpatij v inozemstvu.

### Ruska дума.

Pri obravnavi o potrebščinah zunanega ministrstva je opozoril profesor Le va č o n na pretečo

„Vrzi jo v morje, pa bo,“ se oglasi starejši Javel.

Mlajši se je razjezil. „Ne, tega ne bom storil. To je moje, saj je bila moja roka.“

Vzel jo je in položil na koleno.

V glavo mu je šinila dobra misel. Ribe se v soli ohranijo sveže, in če se ribe, se bo tudi roka.

Položil jo je prav na dno sodčka, posolil, drugi pa so naložili ribe nanjo.

Ranjeni si je polival rano z vodo ter hodil po krovu semtertja.

Tretji dan so prispeli v pristanišče.

Zdravnik je preiskal rano ter izjavil, da je v dobrem stanju. Obvezal mu jo je ter mu velel, naj gre k počitku. A on ga ni ubogal ter se vrnil nazaj na ladjo, odprl sodček, stresel ribe iz njega, zavil roko v belo obrisačo in odšel proti domu.

Njegova žena in otroci so z zanimanjem otipavali ta kos mesa in poklicali mizarja, ki je moral napraviti malo krsto.

Naslednji dan je šlo vse moštvo ribiške ladije za pogrebom.

Brata, oblečena v črno obleko, sta stopala tik za krsto, katero je nosil cerkovnik v naročju.

Mlajši Javel ni šel od onega časa več na morje. V pristanišču je dobil malo službico in ko je pripovedoval ljudem svojo zgodbo, je vedno pristavil: „Če bi dovolil takrat brat odrezati mrežo, bi imel še danes roko. Toda, kaj se hoče: skupuh je skupuh!“

nevarnost, ki obdaja Rusijo na vzhodu in zapadu. Nemčija se ojačuje in agitira s potrebo vpada na Rusko. Omenja nemško stremljenje, zadobiti hegomonijo nad celim svetom in graja malomarnost ruske politike, ki dopušča v zapadnih gubernementih nemško naseljevanje. Dognano je tudi, da se ravno okrog strategično važnih točk naseljuje največ Nemcev. Pozivlja rusko vlado, da ukrene v tem oziru vse potrebno, da ne bo prešla ruska zemlja v tako velikem obsegu v nemške roke.

### Značilni obisk.

Dne 12. maja je obiskal avstrijski šef generalnega štaba Conrad pl. Hötendorf pruskega šefa generalnega štaba pl. Moltke v Karlovih varih. Šlo se je menda za važne pogovore glede taktike v eventualni bodoči vojni.

### Vojna v Mehiki.

Dočim se trudijo tri južnoameriške republike, da spravijo Mehiko zopet z Zedinjenimi državami, se ustaški general Carranza poslužuje ugodne prilike, da zavzame kolikor mogoče teritorija mehiškani vladi. Organiziral je napad na Tampico, in boji, ki se bijejo za to mesto so najbolj krvavi, kar jih pozna mehiška zgodovina. V bližini Tampica leže najbogatejši petrolejski vrelci in očitno je, da se hočejo ustaši pod generalom Villo teh vrelcev polastiti. Poročila, katera se seveda ne da kontrolirati, poročajo o zmagi ustašev; druga poročila pa zopet trdijo, da je regularna mehiška vojna Tampico zopet izvojevala.

### Konflikt med vojaško in civilno oblastjo na Srbskem.

Med srbsko vlado in oficirji je prišlo do ostrega konflikta. Srbska vlada je namreč prišla na sled veliki poneverbi v vojaškem monturnem institutu. Posledica je bila, da je bil nek višji častnik odslovljen. Častniki pa so se postavili na stališče, da je to neumestno poseganje v vojaške zadeve in je odstavljenega častnika zopet izvolilo za predsednika. Stvar bo imela še odmev v srbski skupščini.

### Francija.

Pri zadnjih volitvah v francoski parlament je bilo izvoljenih 102 socialističnih poslancev.

### Uspehi Epirotov.

Zmagoviti Epiroti pod vodstvom Zographosa so dosegli velik uspeh. Ker je bil albanski knez Viljem sam brezmočen, je poklical na pomoč mednarodno kontrolno komisijo, ki je prosila Zographosa za premirje. V času tega premirja se je epirotsko vprašanje uravnalo na sledeči način: Epir obdrži pod kontrolo velesil popolno samoupravo. Cerkve in občine dobe posebno upravo. Grška liturgika se lahko svobodno rabi. Polovica žendarmerije naj obstoji iz kristijanov, katere se tudi v vojnem času ne sme porabljeti drugam. Grški jezik se uči v vseh javnih šolah obligatorno. Grške privatne šole so dovoljene.

## DOPISI.

### Iz Škofje Loke.

Lahko so zadovoljni naši klerikalci, ker nimajo nikogar, ki bi jim križal njihove samovoljne račune. Njihovo triletno vladanje na rotovžu se že nagiba h koncu in onih dobrot, ki so nam jih pred volitvami obljubovali ni nikjer. Naši „zavedni in napredni“ meščanje pa se še nič ne pripravljajo na prihodnje volitve, dasi bi bilo še sedaj potrebno, da se popravi vse to, kar smo s svojo nedelavnostjo zanemarili. Pa kje je kdo, da bi vzel v roko veliko metlo in pometil vse smeti, ki so se medtem nakopičile pri nas? Pač zarobantijo že včasih „možje“ in se kregajo, ker jim klerikalci ne gospodarijo po volji in jim to „vzorno“ gospodarstvo ni prineslo onih sadov, katere so ed tega pričakovali. To je tudi vse. Zato se Sinkovec, Pepe in kar jih je njunih oprod še ne zmenijo, ker lahko neovirano delajo za „napredek“ mesta, kar se jim zljubi, pa naj naši možje zbijajo po gostilnah kolikor hočejo. To pa moramo vsekakor priznati, da je sedanji naš vedno se krhajoči občinski odbor pravi unikum in da takega odbora naše mesto še ni imelo. V dveh letih smo imeli dva župana, odstopilo pa je v tem času toliko občinskih odbornikov, da je zmanjkalo celo namestnikov. Le na umeten način se še odbor vzdržuje in tak bo seveda vstrajal do konca svoje funkcijske dobe. Radovedni smo, ali bodo naši meščani tudi v prihodnje volili take možje za občinske odbornike, kakor so bili sedanji. Če bodo, potem jim ne pomaga nobena druga žalba, kakor da se udajo v božjo voljo in mirno čakajo na konec svojih dni. Bo tudi „G'seft“, pa menda s slabim uspehom!

Iz Dupelj pri Trziču. V zadnji „Savi“ smo čitali, da je Honsa iz Dupljan pri Kocjanovi kravi, katero je veliki teden zaklal in meso prodajal, iskal veliko dobička. Da bi bil to dosegel, se bi bil moral poslužiti potrebnih sredstev, a težko mu itak ne bi bilo, ker jih ima vsakovrstna v zalogi. Njegov zagovornik župnik Peter Bohinc ga je v nedeljo na prižnici z največjo vnemo zagovarjal in ga očičal



brez spovedi vseh grehov. Grajal je pri celi pridigi samo laž. Kako grdo je, če se ljudje lažejo in še po časopisih, taki bodo gotovo pogubljeni. Pri tem grajanju je pa Bohinc prezrl laž svojega poštenega klerikalnega tovariša, ki se je tudi zlagal, da bo zaklal mladega junčka, ko je imel kravo že zaklano. Pri tem zagovarjanju se je Bohinc tudi udeležil zadnjega tujega greha, ako je še v veljavi.

Zadnji čas je župnik Peter Bohinc napravil tudi neko pošteno in zelo važno, uprav čifutsko kupčijo. Pretečeno jesen je pustil graditi Bohinc za svojim hlevom šupo. Pri tej zgradbi je porabil pesek, katerega je navozil prejšnji predsednik krajnega šolskega sveta v Dupljah za betonsko šolsko ograjo, cerkveni les in druge materialne ostanke, ki so mu ostali, ko je prej popravljaj župnišče in betonsko ograjo okoli župnišča. Ta šupa pa še na polovico ni bila izdelana, tako da je bila komaj vredna 150 kron. Pri cerkvenih letnih računih je pa župnik Bohinc s sporazumljenjem cerkvenih ključarjev to šupo prodal cerkvi za 800 kron, reci osemsto kron.

Ker cerkev nima vozov in drugega kmetijskega orodja, ne rabi nobene šupe. Torej je moral Bohinc šupo le iz tega namena prodati, da jo je potem po svoji volji in v svoje namene zopet s cerkvenim denarjem dovršil. Je li šupa že dovršena ali ne, nam ni znano, vendar pa bo, ko bo dovršena stala blizu 2000 kron. Kaj je tega treba pri tako mali fari. Iz tega se razvidi, da je župnik s svojimi ključarji pri cerkvi lahko tako koristen kakor velika podgana v poslopju, v katerem se hranijo dež. pridelki. Na ta način je v kratkem pričakovati, da bo župnik Bohinc dupljansko faro postavil na čist urbar.

Zamolčano ne sme ostati, da je Bohinc takrat rekel, ko je pahnil predsednika krajnega šolskega sveta v Dupljah iz prestola, da pri krajnem šolskem svetu ni nobenega reda, ker nima svoje štampilje in svojih kuvert. Zdaj je pa boljši red, ko je pesek, namenjen za šolsko ograjo, porabil za svojo šupo in šolsko ograjo napravil leseno. Ko bo les strohnel, bo pa treba še enkrat šolske doklade zvišati in navoziti peska. Polovico betonske šolske ograje je napravil stari predsednik, druge polovice pa novi predsednik ni mogel izgotoviti, čeravno mu je pesek še stari predsednik preskrbel.

**Iz Dupljan pri Trziču.** „Gorenjec“ št. 19 t. 1. je v svoji prilogi prinesel sledečo izjavo:

Izjava. „Sava“ je z dne 2. maja pisala, da mi je č. g. župnik P. Bohinjec z ostro besedo prepovedal predsedstvo stavb. odbora za mežnarijo. To pa ni res, ker sem sam želel odložiti predsedstvo vsled družinskih razmer in sem g. župniku le hvaležen, da me je rešil tega bremena. — V Sp. Dupljah, 8. maja 1914. — Jožef Štuler.

Kakor je splošno znano, je bilo vse, kar je pisala „Sava“ do zadnje pičice resnično, kakor tudi to, da se je Jožef Štuler župniku Bohincu popolnoma podvrigel. Bohinc ima Štulerja tako omrežnega, kakor pajk muho. Župnik Peter Bohinc je izjavo sam spisal, potem jo dal mežnarju Pušlu z naročilom, naj jo nese Jožefu Štulerju podpisat in naj jo zopet nazaj prinese. Ker pa Štuler zdaj več ne more uživati svobode gorenjskega kmeta, temveč more plesati tako kakor mu Bohinc gode, se je vse to brez oporeka zgodilo. Izjava je torej prisiljena in tudi ne odgovarja dopisu v „Savi“. V „Savi“ se je bralo, da je Bohinc predsedniku krajnega šolskega sveta le z ostro besedo prepovedal prevzeti še ta posel. Kot predsednika stavb. odbora za mežnarijo, ga je pa le z enako ali slično besedo odpravil. Saj smo v „Savi“ natanko povedali, da je Bohinc predsednika toliko časa trpinčil, da je le-ta končno odložil to čast. Poleg trpinčenja se je pa Bohinc tudi dobrotljiv skazal napram staremu predsedniku, ker mu je obljubil nagrado 100 kron od mežnarijskega denarja. S tem pripomočkom je župnik Bohinc namazal še nekoliko kolesa, da so hitrejši tekla. Bohinc je pa pokazal svojo surovost tudi, ko je pred začetkom zgradbe sklical stavbinski odbor, oziroma dupljanske može in ključarje na lice mesta v posvetovanje, kako bi se mežnarija zgradila. Ko so se možje posvetovali, je pristopil Bohinc in odločil po svoje: „Ravno tako bo in nič drugač“. Na to so navzoči obmolknili in molče odhajali. Če je kdo koga teh mož pozneje vprašal, kako so klenili, je pa dobil odgovor: „Kakor fajmošter hočejo, tako pa bo, kdo se bo z bikom bodel“. Čeravno se župnik Bohinc pri tej stavbi ni oziral ne na lego in ne na načrt, mu je bilo to lahko, ker kot župnik ne bo imel nobene odgovornosti.

## DNEVNE VESTI.

**Proces Šviha.** Minole dni se je vrsil v Pragi proces, katerega je naperil dr. Šviha napram uredniku „Narodnih listov“ dr. Hellerju. Po tridnevni obravnavi je sodni dvor formuliral vprašanja na porotnike: 1. Ali je dr. Heller kriv, da je s priobčenjem imenovanih člankov po krivem obdolžil dr. Šviho in ga žalil na njegovi časti. 2. Vprašanje: ali se je dr. Hellerju posrečil dokaz resnice. Porotniki so prvo vprašanje soglasno zanikali, drugo vprašanje soglasno potrdili; na kar je bil dr. Heller obtožbe oproščen.

**Razpis del za zgradbo mestnih kanalov.** Mestna občina Kranj oddaja potom javne ponudbene obravnave dela in dobave za zgradbo novih mestnih kanalov, ki so bili preračunjeni na okroglo svoto 155.000 K, izvzemši alternativno za uložke iz kamenine. Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ugled med uradnimi urami v občinski pisarni. Ponudbe z napisom „Ponudba za zgradbo kanalov“ je vložiti pri mestni občini Kranj najkasneje do 20. junija t. l. do 10. ure dopoldne.

**Duhovniška nestrpnost.** Našim bralcem dobro znani cerkljanski kaplan Janez Horvat je imel četrtek v Kranju ugodno priliko, da pokaže svojo klerikalno nestrpnost. Bilo je na „Stari pošti“. Po opravi se je mudil tamkaj naš kranjski postrešček in uljuden, kakor vsi postreščki vobče, je iz gostilne stopivšemu kaplanu Horvatu, ki si je vtaknil „kratko“ v usta, ponudil ogenj iz škatljice Ciril-Metodovih žveplenk. Gospod Janez pomoli šnobo s cigaro postreščku nasproti in le-ta res prižge vžigalico. A ravno v pravem času se kaplanova krščanska duša še spomni, da treba predvsem pogledati, s kako vžigalico mu bo pravzaprav prižgal. In videl je škatljico Ciril-Metoda! Hipno odmakne usta s smotko in pouči postreščka, da si ne bo pustil nikdar prižgati smotke z Ciril-Metodovimi vžigalicami. Edino zveličavne so baje one, ki imajo znak Slovenske Straže.

**Čenče.** Iz pašalika slovenskega janičarja izšel je svoj čas poseben ferman, v katerem se ex offo naroča, kako treba voditi boj zoper politične nasprotnike. Najpreje se napade nasprotnika z dokazi, ako jih ni, naj se ga zasmehuje in, ako bi bilo tudi to neuspešno, se ga prezira. Jaz sem se v resnici bal, da me postavijo klerikalci na najnižjo stopnjo, ker so bukvice „Škof proti župniku“ prezirali teden za tednom in svojim „bravcem“ niso povedali, kje se jih dobi na prodaj in kak jim je napis. Škofov „Slovenec“ z dne 9. t. m. se je poboljšal. Dočim je naslovil odlični pisatelj knjigo „Škof proti župniku“, sodil je prvi javni kritik, da bi bil napis primernejši: „Pasijon slovenskega duhovnika“. Značilen in kratek pa je naslov, ki ga je dal škofov dnevnik: „Čenče“. Ta naslov mi tako ugaja, da želim, naj bi bilo res vse kar je v knjigi čenče. Naj so čenče, da je pridrvela na Kranjsko „Deroča reka“, ki je razdrila občutno škofijsko premoženje, oškodovala cerkev in zatrla krščansko ljubezen. Naj so čenče, kako je škof Bonaventura nastopal v nasprotju z cerkvenimi in državnimi postavami proti meni in proti mnogim duhovnikom, da je ... kaj bom našteval! Čitajte knjigo! Priznali mi bode, da bi bilo za katoliško vero, za naš narod in za našo avstrijsko domovino istinito najbolje, da so to same čenče. Ali, žalibog tu je pisana sama tragična resnica in čudom se čudim, kako more visok cerkven dostojanstvenik, v katerem je objavljena taka obsodba, stopiti še kdaj v javnost. Vsled podane interpelacije in javnosti izročene knjižice je obveščena centralna vlada na Dunaju in deželna vlada v Ljubljani. Radoveden sem, če more mirno gledati tako kruto preganjanje poštenega avstrijskega državljanca. Vprašam metropolit g. kneza in nadškofa goriškega, vprašam ljubljanski konzistorij, duhovščino in ljudstvo ljubljanske škofije, ali se sme katoliškega duhovnika brez postavnega razloga tako preganjati, mučiti, uničiti, ko je to zagrešil na moji osebi škof Anton Bonaventura Jeglič? Prejel sem raznih poročil iz vseh stanov, kak utis je napravila ta knjižica na čitatele. Ženske so jokale, moški so se zgražali in kleli, inteligenca strmi, pravniki so prisodili Bonaventuri „varno zavetišče“, zdravniki občudujejo mojo duševno in telesno moč, ker bi sicer moral podleči strašni torturi, v krogih zelo visokih cerkvenih dostojanstvenikov pa se govori, da mora Bonaventura izginiti, ako je le deseti del tega res, kar poroča knjižica. Iz vseh krajev naše domovine pa prihajajo glasovi adventne pesmi: „Vi oblaki ga rosite... skor rešitelja našega!“ Priporočam, da si nabavi knjižico škof proti župniku“, ki se dobi v vseh narodnih knjigarnah za 1 K, vsaka družina, naj se jo čita premišljeno in večkrat, naj se jo da zvezati, da jo bodo čitali še naši potomci. Seveda tega ne priporočam zato, ker se opisuje v knjigi večinoma moje trpljenje — jaz bi želel, da so to le čenče! — ali za spoznanje naših turških razmer, katerim menda ni enakih niti med Arnavti, je ta knjiga vsekako zelo važna in znamenit informativen vir.

Na ljubljanskem Gradu, dne 10. maja 1913.

**Anton Berce**  
župnik Sorški.

**M. C. M. podružnica** v Kranju je odposlala C. M. družbi v Ljubljani v tekočem tednu 277 K 20 v in sicer 177-20 K kot članarino za l. 1914 — 100 K pa je daroval gosp. Leopold Pečar, železniški uradnik v Kranju, kot nedvignjen sodni depozit. — Živel darovalec!

**Čvrst rod.** Tukajšnjemu kovaču in posestniku gdu. Ivanu Engelmanu sopri zadnjem naboru potrdili že sedmega sina, Augustina.

**Skupni majnikov pešizlet** v Škofjo Loko gasilnih društev Kranj Stražišče Žabnica se vsled slabega vremena pretečeno nedeljo ni mogel vršiti, in se vrši to nedeljo dne 17. t. m. Odhod iz Kranja

Jaz ne dam svojim otrokom nobenih kvasnih močnatih jedil, ker moj mož je zdravnik za otroke in odločen nasprotnik vseh težko prebavljivih močnatih jedil. Ker pa morajo otroci dobiti močnatih jedil, pečem jim kolače, torte, kipnike z dr. Oetkerjevim praškom za peko. Za večerjo jim dam puddinga iz mleka in jajec z uporabo izvrstnega puddingovega praška od dr. Oetkerja ali delikatno kremo iz dr. Oetkerja dibona-krema praške in za izpremembo jim napravim včasih povrhu iz dr. Oetkerja rdečega zdroba posebno poživljajočo jed. Sama jedila, ki teknejo rede in lastnost least, so poceni.

72 26—6 F

ob četrt na 1. uro popoldne iz Pungrata z godbo na čelu. Od 3. do 6. ure se vrši koncert na vrtu gosp. Ignacija Gusell „Pri Balantu“, pri katerem sodeluje „Godba prostovoljne požarne brambe iz Kranja“. Vstopnina 40 vin. za osebo. Uniformirani gasilci vstopnina prosti. Preplačila namenjena so v pokritje stroškov tega izleta in se hvaležno sprejemajo. Kakor se čuje, je splošno zanimanje za ta izlet, vsaj pa tudi vsak rad pohiti v prijazno Škofjo Loko. Pričakujemo tedaj obilne udeležbe.

**Pešizlet „Gorenjske Sokolske Župe“** v Borovlje se vrši dne 21. t. m. Odhod iz Kranja dne 20. t. m. z večernim vlakom ob tričetrt na 8. do Trziča, kjer se prenočuje. Zjutraj ob 3. uri odhod iz Trziča. V Borovlje dohod krog pol 10 ure dopoldne. Krog civilen.

**Telovadno društvo Sokol** z ženskim oddelkom v Kranju naznanja, da se vrši nameravani pešizlet v Praše drugo nedeljo, to je 24. maja.

**„Društvo obrtnikov v Kranju“** vabi na sestanke, ki se bodo vršili v mesecu maju 1914 v sledečih gostilnah in sicer: V soboto, 16. maja v gostilni pri „Matičku“ (M. Golob), v soboto, 23. maja v gostilni pri „Novi pošti“ (R. Jeglič), v soboto, 30. maja v gostilni „pri Raci“ (I. Petrič). Obrtniki, udeležite se polnoštevilo zgoraj navedenih sestankov brez razlike strank, ali ste člani ali ne. Pripeljite seboj tudi prijatelje obrtniškega stanu. Kranj, dne 15. maja 1914. Odbor.

**Za napravo telefona na Gorenjskem** je Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki v svoji zadnji seji sklenila dovoliti prispevek 100 K.

**Vrtno veselico** priredi prostovoljno gasilno društvo v Godešiču v nedeljo, dne 24. t. m. na vrtu gosp. Tomaža Hafnerja ob 3. uri popoldne. Med odmorom: Srečolov, šaljiva pošta, prosta zabava in ples. Pri plesu igra domača godba. Vstopnina: Gasilci v kroju 50 vin., nečlani 1 K, gospe in gospodične 30 vin. Ker je čisti dobiček namenjen za zidanje Gasilnega doma, se preplačila hvaležno sprejemajo. V slučaju neugodnega vremena se preloži veselica na Binkoštni pondeljek.

**Avtomobilska vožnja.** Kranjsko okrajno glavarstvo razglašja: Kakor že nekaj let sem, priredi tudi letos c. kr. avstrijski avtomobilski klub na Dunaju v času od 14. do vsetega 23. junija pod pokroviteljstvom Njega c. in kr. visokosti presvitelega gospoda nadvojvode Leopolda Salvatorja preskušeno avtomobilno vožnjo za ture pod označbo „Avstrijska alpska vožnja 1914“. Skozi kranjski okraj vozijo avtomobili dvakrat in sicer: V pondeljek, dne 15. junija pridejo iz Jezerskega na Koroškem ter vozijo po državni cesti skozi Kokro, Tupaliče, Visoko ter Kranj proti Medvodam in pa v sredo, dne 17. junija, ko pridejo avtomobili iz Trsta čez Idrijo in Žiri ter vozijo skozi vasi Trbijo, Poljane v Škofjo Loko in odtod čez Kranj—Trzič—Sv. Ana na Ljubelj. Vožnje se udeležijo tudi člani cesarske hiše. Prebivalstvo se pozivlje, da ne dela vozečim se avtomobilistom nikakih zaprek, temveč da jih, če potreba, podpira. Omenjena dneva naj se promet na dotični državni in deželni cestni progi kolikor mogoče omeji in kar najprevidneje vozi. Strogo se je držati cestnopolicijskega reda, zlasti kar se tiče izogibanja. Vozniki naj se kar najbolj možno s svojimi vozili drže leve strani ceste ter naj ob bližanju avtomobilov stopijo iz vozov ter primejo konje za uzde. Prebivalstvo naj se nikar ne zbira na cesti, ker bi bilo to nevarno in bi zamoglo motiti tudi avtomobilno vožnjo. Zlasti pa je paziti na otroke in na živali, da ne zaidejo brez nadzorstva na cesto. Prebivalstvo se vabi, da v pozdrav najvišjih in visokih avtomobilistov razobesi raz hiš zastave.

**Konjski razvidnostni okoliš** se je ustanovil v Ljubljani, ki obsega vse naborne okraje kranjske dežele. Stajališče razvidnostnega (evidenčnega) oficirja je Ljubljana.

**Nobene babice** nimajo v Trbojah in okolici, tako da hodijo kar sosedne žene k porodicam. S Smednja pa je ni dobiti. Babica Lap je bila skromna, vendar vestna babica in zelo jo pogrešamo.



**Promenadni koncert** priredi tukajšnja godba prostovoljne požarne brambе danes zvečer ob pol 9. uri na Glavnem trgu pod vodstvom kapelnika gosp. A. Pöschla. Vspored: 1. Sykora: „Na Vrbskem jezeru“, koračnica; Fr. Lehar: „Sirene plesu“, valček iz operete „Vesela vdova“; 3. a) E. Stolz: „Ljubimkanje“, pesem; b) Ploner: Tržaške pesmi“, koračnica; 4. A. Pöschl: „Venec melodij“, valčkov potpuri iz priljubljenih operet; 5. A. Pöschl: „Koncertna koračnica“; 6. F. Gilbert: „Deklice imajo to tako rade“, napev iz burke „Das Autoliebchen“; 7. \* \* \*: „Rožici“, pesem; 8. Langer: „Zvest prapor“, koračnica.

**Iz Rateč.** Pretekli teden sta nas zapustila in odšla v Črnomelj g. Lojze Krajec prožni mojster in njega soproga ga. Zora. Kako sta bila med nami priljubljena, priča nju poslovljni večer. V to svrhu se je zbral krog ožjih prijateljev v hotelu Mangart. Med vrsto napitnic, katere je otvoril g. Pavliček iz Kranjske gore, smo čuli, kako sta bila odhajajoča nam miljena, draga in nepozabna. Dasiravno žalostni nad odhodom tako vrle obitelji, smo jim želeli obilo sreče tudi v tujem kraju, na novem torišču v Belikrajini. Pogrešali jo bomo mi kakor tudi naši sosedje iz Kranjske gore in Bele peči. Ob tem slovesu se je spomnila gdč. Tinca Jalenova tudi C. M. družbe, koje člana sta bila ter jo vsestransko podpirala, in je nabrala 9 kron domu na oltar. Črnomalcem pa čestitamo na pridobitvi teh novih sil na polju narodnega dela. Odhajajočima pa kličemo še enkrat: „Zdravo!“

**Nov sneg** so prinesli kranjski Sibiriji sveti snezniki. Sv. Servacij je namreč celo dolino pobelil. Videti je, da še ne bo tako kmalu pravega poletja. Da bi le ne bilo kake pezebe, ko ravno zdaj tako lepo cvete sadno drevje. Oh, ljubi maj — krasni maj . . .

**Oslovski kašelj** razsaja med otroki Gorenje doline.

**Zelišča bodo kuhali po deželi**, ker mleka primanjkuje. Mali otročiči revnih ljudi dobivajo čajček mesto mleka — istotako bolniki — kaki pa bodo potem naši potomci?! Vsi narodi se trudijo na vso moč ukrepiti svojo mladino, da ostane poznejši narod čil in zdrav. V velika mesta se uvaža dan na dan vagone, polne mleka, pri nas na deželi ga pa primanjkuje. Pasivne mlekarnе se podpira, pa vse nič ne pomaga. Kmetje nimajo denarja za mleko — vse gre za alkohol in „ofrt“. Iz tega stališča bi bilo našemu narodu vsekakor v prid, če bi vse mlekarnе pocepale.

**Vojaška sodišča.** Vojaški kazenski red bo v najkrajšem času stopil v veljavo. Justični minister je vsled tega prosil vse odvetniške zbornice, naj mu do 25. t. m. predložijo prošnje onih odvetnikov, ki hočejo biti vpisani v listo vojaških zagovornikov. Vojaška sodišča skupne armade bodo tudi v Ljubljani, Mariboru in Gradcu, domobranska sodišča pa tudi v Ljubljani in Gradcu.

**Original Edison Kinetofon.** Ljubljanskemu kinematografu „Ideal“ se je posrečilo pridobiti impresarija mister Goulda, da uprizori v Ljubljani vrsto predstav z Edisonovim kinetofonom. Kinetofon je najnovejše iznajdba ženijalnega Amerikanca Edisona. Nekak govoreč film je, ki spremlja dejanja, ki se jih vidi v sliki, z govorom. Brezdvomno je to naravnost epohalna iznajdba, ki utegne sčasoma revolucionirati vsa gledališča. Naš sivolasi cesar sam si je ogledal predstavo kinetofona ter se jako laskavo izrekel o tem govorečem filmu. Predstave se vrše pričeni z današnjim dnem do petka, dne 22. t. m. Spored predstav prinašamo v inseratnem delu. Naj bi nihče ne zamudil ogledati si to znamenitost 20. veka!

**Konjska klasifikacija.** Kransko okrajno glavarstvo je z razpisom z dne 15. aprila 1914, šte. 9137 objavljeni načrt za konjsko klasifikacijo za letošnje leto sedaj izpremenilo in se bode klasifikacija vršila v sledečem redu v sodnih okrajih Kranj in Škofja Loka: 19. maja v Kranju na živinskem trgu za občino Kranj ob 6. uri in za Mayčiče ob 8. uri. 20. maja ravno tam ob 6. uri za občino Stražišče in ob 11. uri za Sv. Jošt. 22. maja ob 6. uri za občino Naklo ravno tako na živinskem trgu v Kranju. V Trbojeh na dvorišču g. V. Kreka dne 24. maja ob 6. uri za občino Šmlednik, 25. maja ob 6. uri za Hrastje in ob 8. uri za Voglje. V Cerkljah na živinskem trgu 26. in 27. maja obakrat ob 6. uri zjutraj za občino Cerklje. Prvi dan pridejo na vrsto vasi: Sv. Ambrož, Cerklje, Vašca, Pšenična Polica, Zgornji in Spodnji Brnik, drugi dan pa vse ostale vasi. Na Lužah sredi vasi 28. maja za vasi: Šenčur, Srednjavas, Luže, Olševek, Možanca in Hotemaže, 29. maja ob 6. uri za vse ostale vasi šenčurske občine in ob 9. uri za občino Velesovo. V Predosljih pri šrambi požarne brambе 30. maja ob 6. uri za vasi: Britof, Orehovlje, Suha, Predoslje, Kokrica, Ilovka, Bobovek, Srakovlje, Tatinec in Mlaka; 2. junija ob 6. uri za vasi: Primskovo, Rupa, Klanc; Huje in Gorenje, ob 10. uri za vasi: Predvor, Novavas, Mače, Hrib, Potoče, Breg, Bašelj in Zgornja Bela, 3. junija ob 6. uri pa za vse ostale vasi občine Predvor. V Škofji Loki na živinskem trgu. 4. junija ob 6. uri za Škofjo Loko. 5. in 6. junija obakrat ob 6. uri za občino Staro Loko in sicer prvi dan za vasi: Stara Loka, Binkelj, Virlog, Bešter, Trnje, Moš-

kri, Crngrob, Pevno, Popirnica, Križna Gora, Suha, Lipica, Trata, Godešice, Retece in Gorenja Vas; drugi dan pa za ostale vasi starološke občine. 8. junija ob 6. uri za občino Zminec, ob 10. uri za občino Sora. V Gorenji Vasi pred gostilno pri „Anžku“. 9. junija ob 6. uri za občino Poljane. 10. junija ob 6. uri za občino Trata, ob 10. uri za občino Javorje. 12. junija ob 6. uri za občino Oslica. V Železnikih na trgu pred šolo. 13. junija ob 6. uri za vasi: Studeno, Češnjica, Rudno in Dražgoše občine Selce, ob 11. uri za trg Železnike. 15. junija ob 6. uri za vse ostale vasi občine Selce, ob 11. uri pa za občino Sorica. Klasifikacija se vrši za vsako občino po redu, kakor so posamezna vasi vpisane v klasifikacijskem izkazu, ki ga hrani županstvo. Prva vas, ki pride na vrsto, mora biti točno ob 6. uri zjutraj na kraju klasifikacije, iz ostalih vasi je konje pripeljati nekoliko pozneje, toda glede na število konj tako pravočasno, da ne bode med posameznimi vasi nobenih presledkov in se bode mogla klasifikacija vršiti nepretrgoma.

**Živinskih potnih listov** ni potreba imeti za teleta, ovce, koze in prešiče, ako so namenjeni za izvoz v bližje občine v svrhu klanja. Bližje občine so tiste, ki niso več kakor 10 km oddaljene.

**Original  
Edison Kinetofon  
Govoreči film.  
Edisonova največja iznajdba tega stoletja!  
Kino Ideal.**

I. Spored za 16. 17. 18. maj.

1. Razkazanje kinetofona.
2. Dijaška porednost. Humoristična točka s pešjem in spremljevanjem glasbil.
3. Minstrel I. Amerikanska varijete-točka s pešjem zamorcev.
4. Španski vrt. Španski plesalni prizor.
5. Muzikalni kovači. Pevska točka, katero poje pet kovaških pomočnikov z izvrstnim uspehom in obilim humorjem.
6. O ta Gigetta. Veseloigra. Navadni nemil film.
7. Politik. Solo-prizor Rikarda Waldemarja iz c. kr. priv. Karlovega gledališča. Vellesmešno prednašanje.

II. spored za 19., 20., 21. maj.

1. Predvajanje kinetofona.
2. Dijaška beznica. Prizor iz dijaškega življenja. Izvaja se poznate dijaške pesmi i. t. d.
3. Jerry & Many. Srebrna poroka na neki farmi.
4. Delopust pri planšarjih. Tirolski ples in petje. „Schuhplattler.“
5. Pesmi k lutnji. Poje zakonska dvojica Foltermayer; krasni glasovi.
6. Ženitev Rodolfija. Veseloigra. Navadni nemil film.
7. Šramroks. Ljubka irska pripoved.

**Pisarna za urejevanje splošnih  
gospodarskih zadev**

**J. Rozman :: Kranj**

- I. Denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev. — Izdaja uradnih borznih kurzov.
- II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.
- III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.
- IV. Promet z nepremičninami in podjetji: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.
- V. Tehnično-komercijelne zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.
- VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpologo. 120 52—38

**Trgovski pomočnik**

prva moč vsprejme se takoj in pod ugodnimi pogoji. Kaj več iz prijaznosti 98 uprava „Save“ 2—1

**Vabilo**

**II. rednemu občnemu zboru**

„Pomožne bolniške blagajne v okviru zadruge rokodelskih in sorodnih obrtov v Kranju“,

ki se vrši

v nedeljo, dne 24. maja t. l. ob 10. uri dopoldne v hotelu „Nova pošta“ v Kranju.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Odobrenje računskega zaključka za l. 1913.
5. Volitev nadzorstva.
6. Sprememba blagajničnih pravil.
7. Slučajnosti.

**Opomba:** Ker je za šesto točko dnevnega reda potrebna dvetretjinska večina, prosi se gospose delegate, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo.

Kranj, dne 14. maja 1914.

96

Načelstvo.

**Advokat Anton Levec**

c. kr. višje deželne sodnije svetovalec v p.

90 3—3

uljudno naznanja, da je otvoril svojo pisarno v Kranju v prostorih nekdanje dr. Kušarjeve pisarne.

Kazenski zagovornik

91 3—3

**dr. Beno Sabothy**

uljudno naznanja, da se je preselil v Kranj, kjer posluje v prostorih nekdanje dr. Kušarjeve pisarne.



V Rožni ulici št. 80 se odda pritlično

# Stanovanje

obstoječe iz dveh sob, kuhinje in shrambe. 97

# Odda se v najem velik lokal

eventuelno dva predeljena, primeren za vsako trgovino na Glavnem trgu št. 130.

**Marija Pollak, trgovina s čevlji.**



164 20-20

Glavna zaloga pri Peter Majdiću Merkur, in Franc Dolenzu v Kranju.



Ceniki na zahtevo zastoj.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga

**Iv. Jax-a v Ljubljani**

Dunajska cesta št. 15

priporoča svoje najbolj priznane šivalne stroje za pletenje (Strickmaschinen) in pisalne stroje.

79 26-6



# Lovro Rebolj v Kranju

Glavni trg

20 52-18

Trgovina z moško obleko. — Prodaja raznega sukna in štofov za moške obleke. — Ravno tam lastna delavnica za obleke, ki se po naročilu dobro, ceno in nujno izgotove.

## Kokriško predmestje

v lastni hiši zaloga šivalnih strojev in potrebščin. Ravno tam gostilna, kjer točim najboljša vina in pivo ter postrežem vedno z dobrimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Imam tudi obrt za nakup in prodajo posestev in zemljišč.

Spominjajte se Ciril-Metodove družbe!

# Zobozdravniški in zobotehnični atelje dr. Edv. Globočnik

okrožni zdravnik in zobozdravnik in

**Fr. Holzacker**

konc. zobotehnik

**v Kranju**

52-20

v Hlebšovi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne in ob nedeljah od pol 8. ure zjutraj do 11. ure dopoldne, izven velikih praznikov na razpolago.

16 52-20



# Turisti!

**Trgovina Zdravko Krajnc v Kranju**

(nasproti c. k. gimnazije)

priporoča svoje izvrstne, vedno sveže delikatese.

Največja kavarna v Kranju, z biljardoma in Paganinijevim orkestrijem!



**Najprimernejše shajališče!**



Najstarejša trgovina

**Ferd. Sajovic v Kranju**

(poprej J. C. Pleiweiss)

3 52-20

priporoča za

**pomladansko sezijo**

svojo bogato zalogo najnovejšega blaga za ženske in moške obleke, kakor tudi vsega drugega manufakturnega blaga.

**Svilnati robci najnovejših vzorcev.**



## Preselitev brivnice.

Slavnemu občinstvu iz mesta in dežele uljudno naznanjam, da sem se preselil

**v hišo g. V. Belca**  
nasproti Merkurja.

V novih prostorih sem otvoril popolnoma na novo urejeno higijenično brivnico ter imam v zalogi vsa toaletna in kosmetična sredstva, kakor ženske kite, podlage, mrežice itd.

Priporočujoč se za obilen poset z odličnim spoštovanjem

89 3-4

**J. Šimunac**  
brivec v Kranju.

Obenem naznanjam, da sem opustil brivnico na Glavnem trgu.

Med dobrimi najboljše so

**Puch-kolesa**

**Pfaff**  
šivalni stroji

Ugodne cene in plačilni pogoji.

**IGN. VOK**

Zaloga šivalnih strojev in dvokoles

LJUBLJANA, SODNA UL. št. 7.  
zraven sodnije. 33 26-7





# Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v LJUBLJANI

obrestuje hranilne vloge od 1. januarja 1913 naprej po čistih

brez odbitka rentnega  
davka.

4<sup>3</sup> / 4<sup>0</sup> / 0

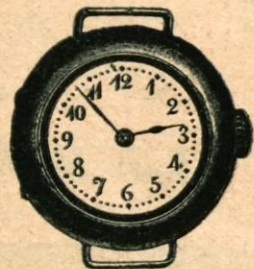
brez odbitka rentnega  
davka.

10 52—20

Rezervni zaklad  
nad K 800.000.

Rezervni zaklad  
nad K 800.000.

9—20



Najbolje in najceneje se kupi pri tvrdki

## RUDOLF RUS

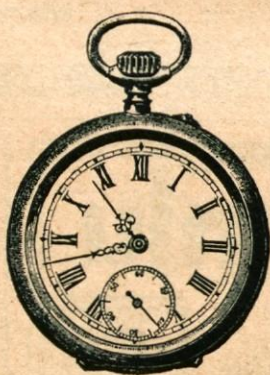
v Kranju (poleg lekarne)

Ustanovljeno leta 1885.

Prva in največja zaloga  
ur, zlatnine in srebrnine.

Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Strogo solidna in poštena postrežba.



## M. RANT :: KRANJ

trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki

Trbovljski in češki premog.

8 52—20

### Otroški vozički

radi opustitve po zelo znižanih cenah.

### Razna vrtna in poljska semena.

Modni salon

68—9

## A. Adamič - Kranj

Podružnica v hiši g. M. Mayr

naznanja častitim damam, da je došla ravnokar **velika izbira najmodernejših**

**dunajskih in pariških modelov**

in se bodo isti prodajali dokler kaj zaloge radi pomanjkanja prostorov po zelo ugodni ceni. — Velika izbira krasnega nakitja. Prepričajte se v konkurenčnih cenah predno si nabavite. — Žalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno in ceno izvršujejo.



CYCLES  
**KINTA**  
K.C.L.

Zahtevajte  
cenik.

## KINTA-KOLESA

so splošno priljubljeni, ker so nedosežni v teku in trpežnosti. Blagovolite si jih ogledati pri tvrdki

**KARL ČAMERNIK & Ko.**

Špecialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. Mehanična delavnica in garaža.

7—19

LJUBLJANA

samo Dunajska cesta 9—12

# Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

6—20

obrestuje hranilne vloge od 1. januarja 1913 naprej po

4<sup>3</sup> / 4<sup>0</sup> / 0

brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure so vsak delavnik od 9.—12. dopoldne.